

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет іноземної філології
Кафедра англійської мови

ПРОГРАМА
АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ
ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (англійська))

предметної спеціальності 014.02 Середня освіта (Мова і література (англійська))

спеціалізації 014.021 Англійська мова і література

за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Англійська мова і зарубіжна література)»

(денна та заочна форми навчання)

Укладачі:

Голубішко І.Ю., кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри германських мов і зарубіжної літератури

Сторчова Т.В., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри англійської мови

Панчук Н.П., кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології освіти

Поліщук С.В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та менеджменту освіти

Калинюк Т.В., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри німецької мови

Боднарчук Т.В., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри німецької мови

Шмирко О.С., кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри німецької мови

Братиця Г.Г., кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри німецької мови

Ухвалено на засіданні кафедри англійської мови

Протокол № 14 від 13 листопада 2023 року

Завідувач кафедри

Алла МАРЧИШИНА

Затверджено радою з науково-методичної роботи і забезпечення
якості вищої освіти факультету іноземної філології

Протокол №12 від 22 листопада 2023 року

Голова ради

Оксана ГАЛАЙБІДА

Затверджено вченою радою факультету іноземної філології

Протокол № 13 від 22 листопада 2023 р.

Декан факультету

Алла

ХОПТЯР ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми

Ольга ШАПОВАЛ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму комплексного кваліфікаційного екзамену складено для здобувачів вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (англійська) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Середня освіта (Англійська мова і зарубіжна література)», із урахуванням Положення про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція) <https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view>, Положення про атестацію та організацію роботи екзаменаційної комісії в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка <https://drive.google.com/file/d/1tHg3tKyySlq2GCIBk5ZDIUbsWKxQ42dr/view>, Положення про дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція) https://drive.google.com/file/d/0B_EBvdN4dQSIMUozdmc2Ti0xY3MzM51hbjlXLVVQSDZmNjU4/view?resourcekey=0-WAE6ceQZqhHelYoJoPZ3Kg, Кодексу академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція) <https://drive.google.com/file/d/1LIOReajanExMEnG2DvgdaFNACYWU00UL/view>.

Форма навчання – денна та заочна.

Мета комплексного кваліфікаційного екзамену – визначення рівня сформованості у здобувачів вищої освіти загальних і спеціальних програмних компетентностей, які втілюються у відповідних результатах навчання, що висвітлюється у відповідній освітньо-професійній програмі.

Атестація здобувачів вищої освіти передбачає складання атестаційного екзамену з психолого-педагогічної та фахової підготовки та атестаційного екзамену з німецької мови та методики її навчання.

Програму атестаційного екзамену з психолого-педагогічної та фахової підготовки розроблено на основі програм навчальних дисциплін Педагогіка, Психологія, Практика усного та писемного мовлення англійської мови, Лексикологія англійської мови, Історія англійської мови, Теоретична граматики англійської мови, Методика навчання англійської мови, Історія зарубіжної літератури, Методики навчання зарубіжної літератури.

Програму атестаційного екзамену з німецької мови та методики її навчання розроблено на основі програм навчальних дисциплін Друга іноземна мова (німецька), Теоретичний курс німецької мови, Методика навчання німецької мови.

Матеріал програми розподілено за такими розділами:

1) Атестаційний екзамен з психолого-педагогічної та фахової підготовки:

- Педагогіка,
- Психологія,
- Практика усного та писемного мовлення англійської мови,
- Лексикологія англійської мови,
- Історія англійської мови,
- Теоретична граматики англійської мови,
- Методика навчання англійської мови,
- Історія зарубіжної літератури,
- Методики навчання зарубіжної літератури.

2) Атестаційний екзамен з німецької мови та методики її навчання:

- Друга іноземна мова (німецька),
- Теоретичний курс німецької мови,
- Методика навчання німецької мови,

Атестаційний екзамен з психолого-педагогічної та фахової підготовки та атестаційний екзамен з німецької мови та методики її навчання .проводяться в усній формі.

Програма складається з пояснювальної записки, переліку тем, які виносяться на атестаційні екзамени, списку рекомендованої літератури для підготовки до атестаційних екзаменів, критеріїв оцінювання відповіді здобувача вищої освіти.

Обсяг дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної компоненти
Рік вступу	2020
Семестр	8
Кількість кредитів ЄКТС	1,5
Загальний обсяг годин	45
Самостійна та індивідуальна робота	45
Форма підсумкового контролю	екзамен

Статус: атестація

Очікувані результати складання атестаційного екзамену з психолого-педагогічної та фахової підготовки:

ПРН 11 Застосовувати сучасні методики й технології навчання, виховання і розвитку учнів для забезпечення якості освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти).

ПРН 16 Володіти комунікативною компетентністю з української та англійської мови (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти), удосконалювати й підвищувати власний компетентнісний рівень у вітчизняному та міжнародному контексті.

ПРН 17 Знати основні функції й закони розвитку мови як суспільного явища, різномірневу (системну) організацію мови та її норми, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН 20 Знати специфіку перебігу літературного процесу різних країн у культурному контексті, літературні напрями, течії, жанри, стилі, здобутки національних літератур, художні твори класики й сучасності.

Очікувані результати складання атестаційного екзамену з німецької мови та методики її навчання:

ПРН 1.1. Знати, розуміти і реалізовувати теоретичні та методичні засади навчання німецької мови в закладах загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти).

ПРН 1.2. Вміти добирати й застосовувати сучасні методи та технології навчання з метою формування іншомовної комунікативної компетентності на уроках німецької мови та у позаурочній роботі у закладах загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти) і здійснювати аналіз ефективності їх використання.

ПРН 1.3. Ефективно використовувати знання німецької мови для розв'язання комунікативних завдань у різних ситуаціях спілкування в усній і письмовій формах.

ПРН 1.4. Знати і розуміти мовну систему німецької мови, використовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН 1.5. Знати соціокультурну ситуацію німецькомовних країн, їх національно-культурні особливості, використовувати ці знання у процесі спілкування та у професійній діяльності.

1. ПЕРЕЛІК ТЕМ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА АТЕСТАЦІЙНИЙ ЕКЗАМЕН З ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ТА ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ:

Навчальна дисципліна «Психологія»

1. Предмет, будова, принципи й методи сучасної психології.
2. Діяльність та спілкування.
3. Особистість.
4. Психологія соціальних груп та міжособистісних відносин.

5. Увага.
6. Відчуття та сприймання.
7. Пам'ять.
8. Уява.
9. Емоційно-вольова сфера особистості.
10. Індивідуально-типологічні властивості: темперамент і характер.
11. Генетичний аспект особистості: від задатків до здібностей.
12. Динаміка і закономірності психічного розвитку та формування особистості.
13. Психологічні особливості становлення особистості у підлітковому віці.
14. Психологія ранньої юності.
15. Психологічні основи учіння і навчання.
16. Психологія виховання і самовиховання як цілеспрямованого процесу формування особистості.
17. Психологія педагогічної діяльності та особистості вчителя.
18. Психологічні основи педагогічного спілкування.

Навчальна дисципліна «Педагогіка»

1. Загальна характеристика педагогічної професії. Вимоги галузевого стандарту вищої освіти до особистості і компетентності педагога.
2. Підготовка і професійне становлення педагога.
3. Зміст освіти як фундамент базової культури особистості.
4. Навчання в цілісному педагогічному процесі.
5. Методи і засоби навчання.
6. Організаційні форми навчання.
7. Принципи навчання.
8. Форми навчання.
9. Контроль у навчальному процесі.
10. Зміст виховання.
11. Загальні методи виховання.
12. Функції і основні завдання діяльності класного керівника.
13. Родинне виховання особистості.

Навчальна дисципліна

«Практика усного та писемного мовлення англійської мови»

1. Education and Academic Research.
2. Political Systems.
3. Law and Order.
4. Mass Media.
5. World Around Us.
6. Books and Writers.
7. English National Festivals, Holidays and Cuisine.
8. The Fine Arts.
9. The Film Industry.
10. Careers and Professions.
11. Health Care.
12. America and the Americans.
13. Britain and the British. London.
14. Ukraine and the Ukrainians.
15. The Performing Arts.
16. University.
17. Holidays.
18. Entertainment.
19. Tourism.

Навчальна дисципліна

«Методика навчання англійської мови»

1. General Methods of FLT. Review on English teaching methods.
2. Aims, content and principles of FLT.
3. Communicative Language Teaching. Communicative competence.
4. Teaching grammar. Approaches and techniques.
5. Teaching vocabulary. Introducing and practicing vocabulary.
6. Teaching pronunciation. Examples of pronunciation teaching.
7. Developing reading skills. Extensive and intensive reading.
8. Developing listening skills. Stages of a good class.
9. Developing writing skills. Key concepts and the language teaching classroom.
10. Developing speaking skills. Fluency and accuracy.
11. The role of error. The role of classroom assessment.
12. Teacher roles and the language teaching classroom.
13. Learning styles.
14. Planning in FLT.
15. ICT in FLT. Digital tools for effective interaction.

Навчальна дисципліна

«Теоретична граматики англійської мови»

1. Theoretical grammar of English and its links with other disciplines. The term “grammar”, its definition, and development.
2. Categorization. Conceptual and linguistic category. Grammatical category, grammatical meaning, and grammatical form.
3. Morphology. Nominative lexico-grammatical word classes: noun, adjective, verb, adverb, and numeral.
4. Functional word classes: auxiliary verbs, modal verbs, determiners, pronouns, prepositions, and conjunctions.
5. Syntax. Word combination. Sentence and its types.

Навчальна дисципліна

«Лексикологія англійської мови»

1. Etymology of the English word-stock.
2. Productive types of word-formation in English.
3. Types of semantic components within a semantic structure of a word.
4. Lexico-semantic classes of words. Synonyms.
5. Lexico-semantic classes of words. Homonyms.
6. Speak on free word groups and phraseological units.
7. Speak on the formal layer of the English vocabulary.
8. Speak on the informal layer of the English vocabulary.
9. American Variant of the English language.

Навчальна дисципліна

«Історія англійської мови»

1. The Indo-European hypothesis about the discovery of the Indo-European languages. Overview of the Germanic languages.
2. Indo-European to Germanic sound changes: Grimm’s Law, Verner’s Law, “Grimm’s Law Pairs” in Modern English.
3. The Old English period: 450-1100 A.D.: the pre-English period, invasions, conquests, dialects.
4. Vocalic and consonantal changes in Old English: palatal and velar mutation, breaking (fracture), lengthening of vowels, voicing.
5. General tendencies of the Old English Grammar: parts of speech, lexical and grammatical categories, word order.
6. General overview of the Old English vocabulary: native words, borrowings.
7. Middle English as compared to Early Modern English.

8. ME Phonology as compared to EModE: The Great Vowel Shift.
9. ME Grammar as compared to EModE: the decline of the nominal morphological system and an increase of prepositions and auxiliaries.
10. ME Vocabulary as compared to EModE: borrowings from Classical and Contemporary languages, new word-formation.

Навчальна дисципліна «Історія зарубіжної літератури»

1. Антична література як першооснова європейської культури. Основні цикли давньогрецьких міфів. Творчість Гомера.
2. Давньоримська література. Загальна характеристика «золотої доби» давньоримської літератури. Творчість Вергілія.
3. Героїчний епос в літературі Середніх віків (“Пісня про Роланда” або за вибором).
4. “Божественна комедія” Данте як філософсько-художній синтез середньовічної культури і пролог до літератури Нового часу.
5. Література доби Відродження. Творчість В. Шекспіра.
6. Теорія і практика французького класицизму. Творчість П. Корнеля, Ж. Расіна, Ж.-Б. Мольєра.
7. Просвітництво як ідейний рух, основні ознаки європейської літератури цієї доби. Просвітництво в англійській літературі (Д. Дефо, Дж. Свіфт), французькій літературі (Вольтер), німецькій літературі (Гете).
8. Загальна характеристика літературної доби романтизму, її основні течії. Своєрідність романтичного стилю Гофмана (“Крихітка Цахес на прізвисько Ціннобер”). Поетичний світ Дж. Г. Байрона (“Паломництво Чайльд-Гарольда”). Історичний роман як жанр літератури романтизму (на матеріалі роману В. Скотта «Айвенго»). Творчість В. Гюго. Художній світ М.В. Гоголя.
9. Загальна характеристика реалізму як літературного напрямку XIX ст.. Французький реалістичний роман (Ф. Стендаль, О. де Бальзак). Англійський реалізм (творчість Ч. Дікенса, сестер Бронте).
10. Література межі XIX-XX ст. (Естетизм О. Вайльда. Натуралізм Е. Золя. Символізм. Творчість П. Верлена, А. Рембо, С. Малларме, Г. Аполлінера та ін.)
11. Авангардистські течії у мистецтві та літературі XX ст.
12. Модерністські тенденції в зарубіжній літературі першої третини XX ст. (Дж. Джойс, Ф. Кафка).
13. Реалістичні тенденції в літературі першої половини XX ст. (А. де Сент-Екзюпері, Е. Гемінгвей)
14. «Нова драма» в європейській літературі кінця XIX – початку XX ст. П’єси М. Метерлінка, Г. Ібсена, Б. Шоу.
15. Вплив філософії екзистенціалізму на розвиток світової літератури. Проблема вибору в романі А. Камю “Чума”.
16. Ідейно-художня специфіка «драми абсурду» (Е. Йонеско, С. Беккет, Ф. Дюрренматт, М. Фріш).
17. Постмодерністська концепція світу і людини в творчості П. Зюскінда, У. Еко, М. Кундери, Дж. Фаулза та ін. (за вибором студента)
18. Специфіка національних літератур др. пол. XX – поч. XXI ст. Основні тенденції розвитку і персоналії (Великобританія, США, Німеччина).
19. Художньо-філософський світ Г. Гарсія Маркеса. Сутність поняття “магічний реалізм”. Роман “Сто років самотності”.

Навчальна дисципліна «Методика навчання зарубіжної літератури»

1. Методика навчання зарубіжної літератури як наука: сутність, завдання, проблематика, об’єкт та предмет дослідження.
2. Принципи, специфіка та методи вивчення зарубіжної літератури в ЗЗСО України.
3. Принципи побудови навчальних програм з зарубіжної літератури для ЗЗСО. Етапи літературної освіти.
4. Курс «Зарубіжна література» в контексті «Нової української школи».
5. Методи навчання зарубіжної літератури в ЗЗСО. Різні підходи до класифікації методів.
6. Реалізація українознавчого спрямування шкільної освіти в межах курсу «Зарубіжна література».
7. Види планування у роботі вчителя зарубіжної літератури ЗЗСО.

8. Особливості використання інтерактивних та інформаційних технологій у навчанні зарубіжної літератури
9. Методичні форми вивчення біографії письменника в ЗЗСО.
10. Аналіз і інтерпретація художнього твору в курсі «Зарубіжна література» в ЗЗСО. Специфіка аналізу в середніх та старших класах.
11. Етапи вивчення художнього твору їх мета та методика проведення.
12. Вивчення художніх творів у їх родовій специфіці.
13. Вимоги, які висуваються до сучасного уроку літератури. Структурна схема уроку літератури
14. Система контролю та оцінювання результатів навчання учнів на уроках зарубіжної літератури. Засоби діагностики якості освіти.
15. Специфіка вивчення теоретико-літературних понять та літературно-критичних матеріалів на різних етапах курсу зарубіжної літератури у ЗЗСО
16. Специфіка розвитку зв'язного мовлення учнів у системі літературної освіти. Види переказів та типи учнівських творів.
17. Позакласна та позашкільна робота із зарубіжної літератури. Факультативні заняття.
18. Наочність та технічні засоби навчання на уроках зарубіжної літератури.

2. ПЕРЕЛІК ТЕМ, ЩО ВИНОСЯТЬСЯ НА АТЕСТАЦІЙНИЙ ЕКЗАМЕН З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ ТА МЕТОДИКИ ЇЇ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна «Друга іноземна мова (німецька)»

1. Bücherlesen als Freizeitbeschäftigung.
2. Was ist eigentlich Kunst?
3. Gesunde Ernährung.
4. Dienstleistungen im Alltag.
5. Politisches Wahlsystem in der BRD.
6. Traumberuf.
7. Alltag. Tagesablauf.
8. Interesse. Freizeit.
9. Sport. Extreme Sportarten.
10. Reisen.
11. Familienbeziehungen.
12. Wohnen.
13. Freundschaft.
14. Einkäufe machen.
15. Medien in unserem Leben. Cybermobbing.
16. Menschen/Ereignisse, die unser Leben verändert haben...
17. Erfolg und Misserfolg im Leben.
18. TV-Shows.
19. Die Zukunft. Zukunftsprognosen.
20. Bewerbungsgespräch. Bewerbungsschreiben.

Навчальна дисципліна «Теоретичний курс німецької мови»

1. Verwandtschaftsbeziehungen und Periodisierung der deutschen Gegenwartssprache.
2. Wort als Grundeinheit des lexikalischen Systems der Sprache.
3. Syntagmatische und paradigmatische Beziehungen.
4. Wortschatzerweiterung durch Entlehnung und Bedeutungswandel.
5. Gegenstand und Hauptbereiche der theoretischen Grammatik. Das Verb.
6. Das Substantiv. Die grammatischen Kategorien des Substantivs.
7. Der deutsche Satz. Besonderheiten und Einteilung.
8. Stilistische Besonderheiten der deutschen Sprache.

Навчальна дисципліна
«Методика навчання німецької мови»

1. Didaktische-methodische Prinzipien im Fremdsprachenunterricht: Kompetenzorientierung, Lernerorientierung, Handlungsorientierung, Lerneraktivierung, Interaktionsorientierung, Förderung von Lernerautonomie, interkulturelle Orientierung, Aufgabenorientierung, Mehrsprachigkeitsorientierung, Integration digitaler Medien.
2. Aufgaben und Übungen im Fremdsprachenunterricht. Begriff. Unterschiede.
3. Unterrichtsorganisation.
4. Übungstypen.
5. Lernen durch Interaktion.
6. Arbeits- und Sozialformen im Fremdsprachenunterricht.
7. Die Rolle der Lehrenden im Interaktionsprozess.
8. Aufbau durch produktive Fertigkeiten.
9. Sprachliches Handeln.
10. Schriftliche Übungen.
11. Komplexe Lernaufgaben: Projekte.
12. Projektunterricht: Merkmale und Planung.

**СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО
КОМПЛЕКСНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ**

Психологія

Основна

1. Дуткевич Т.В. Загальна психологія. Теоретичний курс : навч. посіб. Кам'янець-Подільський : Видавець Зволейко Д.Г., 2015. 432 с.
2. Дуткевич Т.В. Володченко М.А. Соціальна психологія. Теоретичний курс : навч. посіб. Кам'янець-Подільський : ТОВ «Друк-Сервіс», 2012. 132 с.
3. Дуткевич Т.В. Вікова і педагогічна психологія (курс лекцій і практикум) : навчальний посібник. Кам'янець-Подільський : Медобори, 2012. 228 с.
4. Максименко С.Д. Загальна психологія : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2008. 272 с.
5. Столяренко О.Б., Чайковська О.М. Вікова психологія : навчальний посібник. Кам'янець-Подільський : Медобори, 2016. 252 с.

Додаткова

1. Бахмат Н.В. Педагогічна підготовка вчителів початкової школи: інноваційні підходи в умовах хмаро орієнтованого середовища : монографія. Київ : Міленіум, 2016. 360 с.
2. Бех І. Д. Виховання особистості : у 2 кн. Київ : Либідь, 2003. Кн. 1 : Особистісно орієнтований підхід: теоретико-технологічні засади. 282 с.
3. Вікова та педагогічна психологія : навч. посіб. / за наук. ред. О.В. Скрипченко. Київ : Каравела, 2012. 400 с.
4. Дуткевич Т.В. Дитяча психологія : навч. посібник. Київ : ЦУЛ, 2012. 424 с.
5. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; гол. ред. В.Г. Кремень. Київ : Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
6. Ковальова В.В. Розвиток особистості молодшого школяра в умовах компетентісно орієнтованої освіти. *Початкова школа*. 2018. № 2. С. 15–34.
7. Комар О. А. Теоретичні та методичні засади підготовки майбутніх учителів початкової школи до застосування інтерактивної технології : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора пед. наук : 13.00.04 / Уманський держ. пед. ун-т ім. П. Тичини. Умань, 2011. 40 с.
8. Москалець В.П. Психологічне обґрунтування української національної школи. Львів : Світ, 2014. 120 с.
9. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія : навч. посібник. Київ : Академвидав, 2009. 448 с.

10. Психологія особистості: Словник-довідник / за ред.. П.П. Горностая. Київ : Рута, 2011. 219 с.
11. Психологічний словник / за ред. А.В. Петровського. Київ : Магістр-S, 2009. 278 с.
12. Савченко О.Я. Якість початкової освіти: сутність і чинники впливу. *Наук. вісн. Миколаїв. держ. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Серія: Педагогічні науки*. Миколаїв, 2011. Вип. 1.33. С. 9–15.
13. Савчин М.В. Вікова психологія : навчальний посібник. Київ : Академвидав, 2011. 368 с.
14. Савчин М.В. Соціальна психологія : навчальний посібник. Київ : Вища школа, 2011. 273 с.
15. Семиченко В. А. Психологія педагогічної діяльності. Київ : Вища школа, 2012. 295 с.
16. Сергієнко Н.Ф. Професійна компетентність сучасного вчителя. *Теорія та методика управління освітою*. 2011. № 5. URL: <http://tme.umo.edu.ua/docs/5/11sercmt.pdf>.
17. Столяренко О.Б. Психологія : Практикум. Навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський : ПП «Медобори – 2006», 2012. 224 с.
18. Столяренко О.Б. Психологія особистості. Навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 280 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://pidruchniki.ws> - сайт підручників.
2. <http://liklib.npu.edu.ua> - бібліотека НПУ імені М. Драгоманова.
3. <http://www.dnpb.gov.ua> – Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського.
4. <http://studentam.net.ua>

Навчальна дисципліна «Педагогіка»

1. Гурський В.А. Теорія виховання: навч. посіб. Кам'янець-Подільський : Медобори-2006, 2016. 142 с.
2. Гурський В.А. Педагогіка з історією педагогіки: навч. посіб. Кам'янець-Подільський Аксіома, 2018. 268 с.
3. Зайченко І.В. Педагогіка URL: http://pidruchniki.ws/17000308/pedagogika/pedagogika_-zaychenko_ib
4. Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
5. Концепція Нової української школи URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
6. Концепція національно-патріотичного виховання в системі освіти України. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/uploads/public/5d5/279/7ca/5d52797ca746c359374718.pdf>
7. Максимюк С.П. Педагогіка: навчальний посібник. Київ: Кондор, 2009. 670 с. URL: <http://www.twirpx.com/file/626701/>
8. Пальчевський С.С. Педагогіка: навч. посіб. Київ: Каравела, 2016. 496 с. URL: <https://westudents.com.ua/knigi/348-pedagogka-palchevskiy-ss.html>
9. Пашенко М.І., Красноштан І.В. Педагогіка: навч. посіб. Київ : «Центр учбової літератури», 2017. 228 с. URL: <https://ua1lib.org/book/3099168/d4d9a3?id=3099168&secret=d4d9a3>
10. Положення про класного керівника навчального закладу системи загальної середньої освіти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0659-00#Text>
11. Федорчук В.В. Основи педагогічної майстерності. Кам'янець-Подільський: Видавець Зволейко Д., 2008. С. 52-58.

Навчальна дисципліна «Практика усного та писемного мовлення англійської мови»

Основна:

1. **Англійська мова для перекладачів і філологів. I курс:** підручник / М. О. Возна [та ін.] ; заг. ред. В. І. Карабан. Вінниця : Нова Книга. 2004. 466 с.
2. **Англійська мова. II курс:** навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / М. О. Возна [та ін.]

; ред. В. І. Карабан. - Вінниця : Нова книга. 2006. 337 с.:

3. **Англійська мова. III курс:** навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / М. О. Возна [та ін.] ; ред. В. І. Карабан. - Вінниця : Нова книга. 2007. 496 с.
4. **Англійська мова. IV курс:** навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / М. О. Возна [та ін.] ; ред. В. І. Карабан. Вінниця: Нова Книга. 2008. 491 с.
5. Hugh Dellar, Andrew Walkley. Outcomes. Upper-Intermediate. Cengage Learning. 2016. 213 p. (Student's Book + Workbook+ CD).
6. Hugh Dellar, Andrew Walkley, Outcomes. Advanced. National Geographic Learning, Cengage Learning. 2016. 217 p. (Student's Book + Workbook+ CD).
7. Черноватий Л. М., Карабан В.І. Практичний курс англійської мови (intermediate). Вінниця: Нова Книга. 2006. 354 с.
8. Черноватий Л. М., Карабан В.І. Практичний курс англійської мови (upperintermediate). Вінниця: Нова Книга. 2006. 519 с

Допоміжна:

9. Барбанюк О.О. The UK. Welcome to Great! Англ. мова. Кам'янець-Подільський: Аксіома. 2017. 144 с.
10. Венкель Т.В. Brush Up Your Everyday English. Практичний курс англійської мови для студентів вищих навчальних закладів. Чернівці: ПП Москалюк В.М., Дроняк В.В. 2003. 296 с.
11. Гужва Т.М. Reasons to speak English. Сучасні розмовні теми. Х., Торсінг Плюс. 2006. 304 с.
12. Литвинюк О.М. Law and Order. Grammar Rules. Кам'янець-Подільський, ТОВ «Друкарня «Рута». 2021. 116 с.
13. Ситник Н. В. Latte: навчально-методичний посібник для розвитку усного мовлення студентів II-IV курсів факультету іноземних мов. Кам'янець-Подільський державний університет. 2007. 84 с.
14. Тучина Н.В. Speak English with pleasure / за ред. Луїзи Грін, Кіри О. Янсон. К.: Майстер-клас. 2005. 288 с.
15. Antonyuk N. Love Marriage. Education. The Arts. English-Speaking countries and Ukraine / N. Antonyuk, K. Krasnolutsky. Вінниця: Нова книга. 2001. 255 с.
16. Oxford Guide to British and American Culture. Ed. By Jonathan Crowther. Oxford University Press. 2016. 542 p.
17. Virginia Evans, Lynda Edwards. Upstream. Advanced C1: Student's book. Newbury: Express Publishing. 2006. 256 p.

Навчальна дисципліни «Методика навчання іноземних мов»

1. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студентів класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О.Б., Бориско Н.Ф., Борецька Г.Е. та ін. / за загальн.ред. С. Ю Ніколаєвої. К. : Ленвіт, 2013. 590 с.
2. Ніколаєва С.Ю. Основи сучасної методики викладання іноземних мов (схеми і таблиці) : навч.посібник. К. : Ленвіт, 2008. 235 с.
3. Практикум з методики викладання англійської мови у середніх навчальних закладах: посібник / кол. авторів під керівн. С.Ю. Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2004. 360 с.
4. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: підручник / Л.С.Панова, І.Ф.Андрійко, С.В.Телікова та ін. К.: ВЦ "Академія", 2010. 328 с.
5. Державний стандарт повної загальної середньої освіти: [Електронний ресурс]: Режим доступу: www.mon.gov.ua
6. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Наук.ред. С.Ю.Ніколаєва. К.:Ленвіт, 2003. 273 с.
7. Вишневський О.І. Методика навчання іноземних мов: навч. Посібник. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: Знання, 2011. 206 с.
8. Douglas Brown, H (2000). Principles of language learning and teaching. Longman
9. Larsen-Freeman, D. (2008). Techniques and principles in language teaching. Oxford: Oxford University Press.
10. Richards, J. C., & Rodgers, T. S. (2001). Approaches and methods in language teaching (2nd ed.). Cambridge: Cambridge University Press.

11. The TKT Course. Module 1, 2 and 3 : official preparation materials for TKT / Marry Spratt, Alan Pulverness, Melanie Williams : Cambridge University Press, 2011. 256 p.
12. Funk H., Kuhn Ch., Skiba D. Deutsch Lehren Lernen. Aufgaben, Übungen, Interaktion. Band 4. Klett-Langenscheidt: München, 2014.
13. Rüdiger Grotjahn, Karin Kleppin. Prüfen, Testen, Evaluieren. Klett-Langenscheidt: München, 2015. 176 S.
14. Gemeinsamer europäischer Referenzrahmen für Sprachen: lernen, lehren, beurteilen. . Klett-Langenscheidt: München, 2013. 244 S.
15. Michael Schart, Michael Legutke. Lehrkompetenz und Unterrichtsgestaltung. Klett-Langenscheidt: München, 2012. 199 S.
16. Burwitz-Melzer, Eva (2010) Sprachportfolios. In: Hallet, Wolfgang/Königs, Frank G. (Hrsg.): Handbuch Fremdsprachendidaktik. Seelze-Velber: Kallmeyer. 2012. 236 S.

Навчальна дисципліни «Теоретична граматики англійської мови»

1. Ніконова В.Г. Курс теоретичної граматики сучасної англійської мови : навчальний посібник. Вінниця : Нова Книга, 2018. 360 с.
2. Харитонов І. К. Теоретична граматики сучасної англійської мови : навчальний посібник. Вінниця : НОВА КНИГА, 2008. 352 с.
3. Alexeyeva I. Theoretical English Grammar Course : manual for students. Vinnytsya: NOVA KNYHA, 2007. 372 p.
4. Biber D., Conrad S., Leech G. Longman Student Grammar of Spoken and Written English. Harlow : Pearson Education Limited, 2002.
5. Brinton Laurel J. The Structure of Modern English. A linguistic introduction. Amsterdam / Philadelphia : John Benjamins Publishing Company, 2000. 358 p.
6. Morokhovskaya E.J. Fundamentals of Theoretical English Grammar. K. : Vysca Skola, 1984. 287 p.
7. Radden G., Dirven R. Cognitive English Grammar. Amsterdam ; Philadelphia : John Benjamins Publishing Company, 2007. 375 p.
8. Umanets A.V. Theoretical Grammar 4 U: Morphology: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів освіти. Кам'янець-Подільський : ОЛКО, 2007. 103 с.

Навчальна дисципліни «Лексикологія англійської мови»

2. Квеселевич Д.І., Сасіна В.П. Практикум з лексикології сучасної англійської мови: Навч. посібник. Вінниця: Нова книга, 2001.
3. Марчишина А.А., Петрова Т.М. Лексикологія англійської мови: теорія і практика: навчально-методичний посібник Вид. 2-ге, доп. і перероб. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2020.
4. Мостовий М.І. Лексикологія англійської мови: Підруч. для ін-тів і фак. іноз. мов. – Харків: Основа, 1993. – С. 208-221.
5. Ніколенко А.Г. Лексикологія англійської мови – теорія і практика. Вінниця: Нова Книга, 2007.

Навчальна дисципліни «Історія англійської мови»

1. Матковська М.В. An Introduction to Old English : Навчальний посібник. Кам'янець-Подільський: ПП Буйницький О.А., 2017. 272 с.
2. Матковська М.В. An Introduction to Middle and Early Modern English : Навчальний посібник. Кам'янець-Подільський: ПП Буйницький О.А., 2017. 224 с.
3. Crystal, David. The Cambridge Encyclopedia of the English Language. London: BCA, 2018. 580 p.
4. Gelderen, Elly van. A History of the English Language. Amsterdam / Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 2006. 334 p.
5. Mykhailenko, Valery V. Paradigmatics in the Evolution of English. Chernivtsi, 1999. 210 p.

Навчальна дисципліна «Історія зарубіжної літератури»

1. Антична література. Греція. Рим. Хрестоматія / Упорядники : Михед Т.В., Якубіна Ю.В. К. : Центр навчальної літератури, 2006. 952 с.
2. Від античності до класицизму : [хрестоматія із зарубіж. л-ри / упоряд. Ю. І. Ковбасенко та ін.]. К. : Українська асоціація викладачів зарубіжної літератури, 2000. 743 с. (Бібліотечка словесника).
3. Давиденко Г.Й., Акуленко В.Л. Історія зарубіжної літератури середніх віків та доби Відродження. Навчальний посібник. К. : Центр учбової літератури, 2007. 248 с.
4. Давиденко Г. Й., Величко М. О. Історія зарубіжної літератури XVII–XVIII століття : навч. посібник. [для студ. вищ. навч. закл.]. 2-ге вид. К. : Центр учбової літератури, 2007. 292 с.
5. Давиденко Г.Й., Чайка О.М. Історія зарубіжної літератури XIX – початку XX століття : навч. посібник. [для студ. вищ. навч. закл.]. К. : Центр учбової літератури, 2007. 400 с.
6. Давиденко Г.Й., Стрельчук Г.М., Гричаник Н.І., Кушнерьова М.О. Історія новітньої зарубіжної літератури : навч. посібник. К. : Центр учбової літератури, 2008. 274 с.
7. Зарубіжна література межі XIX–XX та XX століття: підручник / розділи Кеба О.В. (автор), за заг. ред. С.К. Криворучко. Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2023. 1357 с. URL : <http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/7540>
8. Історія зарубіжної літератури XX ст. : навч. посіб. / В. І. Кузьменко, О. О. Гарачковська, М. В. Кузьменко та ін. К. : ВЦ «Академія», 2010. 496 с. (Серія «Альма-матер»).
9. Література західноєвропейського Середньовіччя / За заг. ред. Н.О. Висоцької. Навчальний посібник. – 2-е вид. «Історія зарубіжної літератури». Вінниця: Нова книга, 2005. 464 с.
10. Кеба О.В., Шаповал О.Г., Голубішко І.Ю. Художньо-естетичні парадигми новітньої літератури: навчальний посібник. Кам'янець-Подільський: Видавець Ковальчук О.В., 2021. URL : <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/handle/123456789/6351><http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/handle/123456789/6339>
11. Наливайко Д. С., Шахова К. О. Зарубіжна література доби романтизму : підручник. К. : Заповіт, 1997. 464 с.
12. Пашенко В. І., Пашенко Н. І. Антична література : підручник. К.: 2001. 718 с.
13. Шалагінов Б. Б. Зарубіжна література: Від античності до початку XIX ст. К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2007. 360 с.
14. Шаповалова М. С., Рубанова Г. Л., Моторний В. А. Історія зарубіжної літератури. Середні віки та Відродження. Львів : Вища школа, 1982. 440 с.

Додаткова література:

1. Антична література: Довідник / За ред. С.В. Семчинського. К.: Либідь, 1993. 318 с.
2. Білецький О.І. Антична література: Хрестоматія. К.: Радянська школа, 1969. 610 с.
3. Героїчний епос західноєвропейського середньовіччя / Упорядники: П.Л. Шулик, І.Ю. Голубішко. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2019. 132 с.
4. Голіченко Т.С. Слов'янська міфологія та антична культура. НАН України; Інститут філософії. К.: Наук.думка, 1994. 92 с. .
5. Голубішко І.Ю. Організація самостійної роботи зі світової літератури XVII ст.: Навчальний посібник / І.Ю. Голубішко. – Кам'янець-Подільський : Рута, 2015. – 124 с.
6. Голубішко І.Ю. Організація самостійної роботи зі світової літератури XVIII ст.: Навчальний посібник / І.Ю. Голубішко. – Кам'янець-Подільський : Рута, 2015. – 120 с.
7. Козлик І. В. Світова література доби Середньовіччя та епохи Відродження: навч. посібник [для студ. вищ. навч. закл.]. Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2011. 344 с.
8. Курціус Ернст Роберт. Європейська література і латинське Середньовіччя / Пер. з нім. А. Онишко. Львів: Літопис, 2007. 752 с.
9. Художні особливості барокової поезії (на матеріалі творчості Дж. Маріно, А. Гріфіуса, Дж. Донна): [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://referati.net.ua/tvory/hudozhni-osoblivosti-barokovoyi-poeziyi-na-materiali-tvorchosti-dzh-marino-grifiusa-dzh-donna>
10. Шалагінов Б.Б. Й.В. Гете // Вікно в світ. – 1999. – №1. – С. 52-73

Навчальна дисципліна «Методика навчання зарубіжної літератури»

Підручники

1. Мацевко-Бекерська Л. Методика викладання світової літератури ЛНУ імені Івана Франка, 2011. 320 с.

2. Мірошниченко Л.Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах : підручник для вищих навч. закл. Київ : Слово , 2010. 432с.
3. Штейнбук Ф.М. Методика викладання зарубіжної літератури в школі: навч. посіб. для студ. вузів. К. : Кондор, 2010. 314 с.

Нормативні документи

1. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 23. 11. 2011 р. No 1392). Інформаційний збірник та коментарі Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України. 2012. No 4–5. С. 3–56; URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1392-2011-п.11>
2. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 30. 09. 2020 р. No 898). URL : <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-deyaki-pitannya-derzhavnih-standartiv-povnoyi-zagalnoyi-serednoyi-osviti-i300920-898>
3. Концепція Нової української школи. URL: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednyaaua-sch-2016/koncepciya.html>

Програми для ЗЗСО

1. Зарубіжна література. 6 – 9 класи. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти. 2022. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/2022/08/15/navchalna.programa-2022.zarubizhna.literatura-6-9>.
2. Зарубіжна література. 5-6 класи. Модельні навчальні програми. URL : <https://imzo.gov.ua/model-ni-navchal-ni-prohramy/movno-literaturna-osvitnia-haluz/zarubizhna-literatura/>

Підручники для ЗЗСО:

1. Електронні версії підручників: <https://imzo.gov.ua/pidruchniki/elektronni-versiyi-pidruchnikiv/>
<https://lib.imzo.gov.ua/yelektronn-vers-pdruchnikov/>

Додаткова література:

1. Ісаєва О. О. Вивчення літератури в цифрову епоху: про реалії сьогодення і перспективи в майбутньому. *Всесвітня література в школах України*. 2016. № 1 (415).
2. Ісаєва О. О. Вивчення літератури під час гібридної війни. *Зарубіжна література*. 2017. № 21 (774).
3. Мазур О. Л. Творчі завдання з використанням ІКТ на уроках світової літератури (постери, титульні сторінки, буклети). Рівне, 2014. 44 с.
4. Наукові основи методики літератури. Навчально-методичний посібник / За ред. доктора пед. наук, проф., члена-кореспондента АПН України Н. Й. Волошиної. Київ : Ленвіт, 2022. 344 с
5. Шаповал О.Г. Вебінар як форма організації дистанційного навчання. *Методика викладання філологічних дисциплін у загальноосвітніх та вищих навчальних закладах України*. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2020. С. 77–81.

Навчальна дисципліни «Теоретичний курс німецької мови»

1. Теоретичний курс німецької мови : навчально-методичний посібник для студентів факультетів іноземної філології закладів вищої освіти. Укладачі : Крецька Ю. А., Боднарчук Т. В. Кам'янець-Подільський : ФОП Гордукова І. Є., 2021. 242 с.
2. Бублик В.Н. Історія німецької мови: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Вінниця: Нова книга, 2004. 272 с.
3. Гінка Б.І. Лексикологія німецької мови: лекції та семінари : навч. посіб. для студ.-германістів. Тернопіль: РВВ Терноп. нац. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка, 2008. 322 с.
4. Кійко Ю.С. Теоретична граматики німецької мови як другої іноземної : навч. посіб. (нім. мовою). Чернівці : Рута, 2011. 184 с.
5. Левицький В.В. Лексикологія німецької мови. Вінниця : Нова Книга, 2014. 390 с.
6. Göttert K. H. Einführung in die Stilistik. Wilhelm Fink-Verlag : München, 2003. 284 S.

Навчальна дисципліна «Друга іноземна мова (німецька)»

Основна

1. Krenn W., Puchta H. Motive : Kursbuch. München : Hueber Verlag GmbH & Co. KG, 2016. 244 S.
2. Krenn W., Puchta H. Motive : Arbeitsbuch. München : Hueber Verlag GmbH & Co. KG, 2016. 244 S.
3. Jin F., Voß U. Grammatik aktiv A1-B1. Berlin : Cornelsen, 2018. 256 S.
4. Jin F., Voß U. Grammatik aktiv B2-C1. Berlin : Cornelsen, 2017. 312 S.

Додаткова

1. Боднарчук Т., Крецька Ю. Aufgaben für selbständige Arbeit in Deutsch : навчально-методичний посібник для студентів факультетів іноземної філології вищих навчальних закладів. Кам'янець-Подільський : ФОП Гордукова І. Є., 2016. 52 с.
2. Aufgaben für selbständige Arbeit in Deutsch : навчально-методичний посібник для студентів факультетів іноземної філології вищих навчальних закладів. Частина II / укладачі Т. Боднарчук, Ю. Крецька. Кам'янець-Подільський : ТОВ «Друкарня «Рута», 2019. 100 с.
3. Зданюк Т. В., Добринчук О. О. Arbeitsheft für die deutsche Grammatik : навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: Медобори-2006, 2017. 60 с.
4. DU I : навчально-методичний комплекс / Бориско Наталія, Брунер Каті, Каспар-Хене Хільтрауд та ін. Вінниця : «Нова книга», 2009. 452 с.
5. Німецька мова : підручник / Щербань Н. П., Лабовкіна Г. А., Бачинський Я. В., Кушнерик В. І. Ч. 1. Чернівці : Книги – XXI, 2003. 270 с.
6. Schmyrko O. Praktisches Deutsch. Einstieg in das Berufsleben des Lehrers : навч. посіб. Кам'янець-Подільський : ПП Буйницький О. А., 2010. 92 с.
7. Щербань Н. П., Кушнерик В. І. Практичний курс німецької мови : посібник. Чернівці : Книги – XXI, 2005. 200 с.
8. Fandrich Ch., Tallowitz U. Sage und schreibe. Übungswortschatz. Grundstufe. Deutsch in 99 Kapiteln. Stuttgart : Ernst Klett Sprachen, 2004. 248 S.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

З урахуванням сучасних змін у діяльності вищої школи, а саме – введення рейтингової системи оцінювання успішності, що сприяє удосконаленню системи контролю якості знань здобувачів освіти, формуванню системних та систематичних знань, забезпеченню ритмічності самостійної роботи, підвищенню об'єктивності оцінювання знань та адаптації до вимог, визначених Європейською кредитно-трансферною системою (ECTS), було розроблено систему оцінювання результатів навчальних досягнень здобувачів вищої освіти під час проведення підсумкової атестації.

Атестаційний екзаме́н з психолого-педагогічної та фахової підготовки містить чотири блоки:

1. **Блок «Психолого-педагогічна підготовка»** (Питання №1 екзаменаційного білета).
2. **Блок «Англійська мова»** (Питання №2 екзаменаційного білета):
 - а. Практика усного та писемного мовлення англійської мови;
 - а. Теоретична грамати́ка англійської мови / Лексиколо́гія англійської мови / Історія англійської мови.

0. **Блок «Методика навчання англійської мови»** (Питання №3 екзаменаційного білета).
4. **Блок «Історія зарубіжної літератури та методика її навчання»** (Питання № 4 екзаменаційного білета):
- a. Історія зарубіжної літератури;
 - a. Методика навчання зарубіжної літератури;

Взірець екзаменаційного білета

- 1. Контроль у навчальному процесі.
- 2. a) Britain and the British. London.
- b) American Variant of the English language.
- 3. Teaching pronunciation. Examples of pronunciation teaching.
- 4. a) Антична література як першооснова європейської культури.
- b) Основні завдання вивчення зарубіжної літератури в школі.

Атестаційний екзамен з німецької мови та методики її навчання містить три запитання:

- 1. Питання з навчальної дисципліни **Друга іноземна мова (німецька)** (Питання №1 екзаменаційного білета).
- 2. Питання з навчальної дисципліни **Теоретичний курс німецької мови** (Питання №2 екзаменаційного білета).
- 3. Питання з навчальної дисципліни **Методика навчання німецької мови** (Питання №3 екзаменаційного білета).

Взірець екзаменаційного білета

- 1. Positives Denken. Was verstehen Sie darunter? Was macht Sie glücklich?
- 2. Wort als Grundeinheit des lexikalischen Systems der Sprache.
- 3. Erklären Sie den Begriff „Interaktion“. Nennen Sie die Arten der Interaktion.

Кожен атестаційний екзамен оцінюються за 100-бальною шкалою відповідно до критеріїв і вираховується як середнє арифметичне відповідей за кожен блок екзаменаційного білета. Наприклад:

Питання екзаменаційного білета	Середнє арифметичне за питання екзаменаційного білета
1	75
2	74
3	76
4	77
	підрахунок загального середнього балу: $75+74+76+77=303:4=76$

Отже, зі 100 можливих балів оцінювання результатів відповідей здобувача вищої освіти на комплексному кваліфікаційному екзамені, здобувач отримав **76 балів**.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

1-34 б. – Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.

35 - 54 б. – Здобувач вищої освіти мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”.

55-59 б. – Здобувач вищої освіти намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі властивості; робить спроби виконання дій репродуктивного характеру.

60-66 б. – Здобувач вищої освіти володіє початковими знаннями, знає близько половини навчального матеріалу, здатний відтворити його, орієнтується у поняттях, визначеннях.

67-74 б. – Здобувач вищої освіти знає більше половини навчального матеріалу, розуміє сутність навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); окремі висновки не логічні, не послідовні.

75-77 б. – Здобувач вищої освіти розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час виконання завдань за алгоритмом.

78-81 б. – Здобувач вищої освіти правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; правильно використовує термінологію; складає таблиці, схеми.

82-87 б. – Знання здобувача вищої освіти досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями.

88-89 б. – Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.

90-93 б. – Здобувач вищої освіти володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності; займає активну життєву позицію.

94-98 б. – Здобувач вищої освіти володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; самостійно визначає мету власної діяльності; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси.

99-100 б. – Здобувач вищої освіти має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.

**ТАБЛИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ШКАЛ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ
ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Рейтингова оцінка з кредитного модуля (навчальної дисципліни)	Підсумкова оцінка за шкалою ECTS	Рекомендовані системою ECTS статистичні значення (у %)	Підсумкова оцінка за національною шкалою
90-100	A (відмінно)	10	відмінно
82-89	B (дуже добре)	25	добре
75-81	C (добре)	30	
67-74	D (задовільно)	25	задовільно
60-66	E (достатньо)	10	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)		незадовільно
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)		

Кількість балів за результатами атестаційних екзаменів, оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS заносяться до протоколу засідання екзаменаційної комісії та в індивідуальний навчальний план здобувача. До індивідуального навчального плану не вносяться зазначені вище дані тоді, коли знання здобувача оцінені оцінкою „незадовільно” під час атестації.

За умови успішного складання атестаційних екзаменів здобувачеві першого (бакалаврського) рівня вищої освіти присуджується ступень бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр середньої освіти (Мова і література (англійська). Вчитель англійської мови і зарубіжної літератури закладу загальної середньої освіти та професійна кваліфікація «Вчитель німецької мови закладу загальної середньої освіти».